

Передмова

Біобібліографічний покажчик є продовженням біобібліографічного покажчика наукових праць «Професор Чорна Валентина Іванівна» (Серія «Біобібліографія вчених-аграріїв ДДАЕУ». Вип. 7), в якому відображені наукові та педагогічні здобутки вченого, його організаційна і громадська діяльність за 1974-2016 роки і може розглядатися як його складова частина за 2016-2020 роки.

Науковий доробок Валентини Іванівни Чорної, доктора біологічних наук, професора, вченого-біолога, спеціаліста в галузі екології, радіобіології і радіоекології, урбоекології складає понад 420 наукових праць, в тому числі за зазначений період (2016-2020 рр.) 82 публікації.

Бібліографічний опис складений мовою видання згідно ДСТУ ГОСТ 7.1-2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання», ДСТУ 3582-97 «Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила» та ГОСТ 7.12-93 «Библиографическая запись. Сокращения слов на русском языке. Общие требования и правила». Посібник доповнено іменним покажчиком авторів, фотооглядом та алфавітним покажчиком публікацій.

Видання розраховане на науковців, аспірантів, магістрів, викладачів і студентів, працівників бібліотечних установ.

Від укладачів

**Хронологічний покажчик публікацій
Валентини Іванівни Чорної*
(2016-2020)**

2016

1. *Агроекологічні*, соціальні та економічні аспекти створення й ефективного функціонування екологічно стабільних територій : монографія / І. В. Вагнер, В. І. Чорна. – Полтава, 2016. – 230 с.

2. *Методичні* рекомендації до вивчення теми «Фізичні основи радіоактивності» з дисципліни «Радіобіологія» студентами еколого-меліоративного ф-ту спеціальності 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» / В. І. Чорна ; МОН України, Дніпропетр. держ. аграр.-екон. ун-т, Еколого-меліоративний ф-т, Каф. екології та охорони навколишнього середовища. – Дніпропетровськ, 2016. – 40 с.

3. *Методичні* рекомендації до практичних робіт з курсу «Біофізичні процеси в екологічних системах» для студентів магістрів спец. 8.04010601 «Екологія та охорона навколишнього середовища» ф-ту водогосподарської інженерії та екології / В. І. Чорна ; МОН України, Дніпропетр. держ. аграр.-екон. ун-т. – Дніпропетровськ, 2016. – [28 с.].

**Матеріали розміщені за роками видань, а в межах року – в алфавітному порядку в такій послідовності: книги, брошури, статті в збірниках та періодичних виданнях, авторські свідоцтва та патенти виділені в окремий розділ.*

4. **Методичні** рекомендації до практичних робіт з курсу «Екологія людини» для студентів напряму підготовки 6.040106 «Екологія та охорона навколишнього середовища» ф-ту водогосподарської інженерії та екології / В. І. Чорна, В. В. Кацевич ; МОН України, Дніпропетр. держ. аграр.-екон. ун-т. – Дніпропетровськ, 2016. – [23 с.].

5. **Вміст** рухомих форм заліза у дерново-літогенних ґрунтах на сіро-зелених глинах / В. І. Чорна, І. В. Вагнер // Розвиток АПК на засадах раціонального природокористування: екологічний, соціальний та економічний аспекти : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф., (Полтава, 28 квіт. 2016 р.) / Полтавська держ. аграр. акад. – Полтава, 2016. – С. 65-67.

6. **Вплив** гемічної гіпоксії на динаміку концентрацій ГФКБ у структурах мозку та сироватці крові щурів / Т. І. Дука. В. І. Чорна // Вісник Дніпропетровського університету. Біологія, екологія = Visnyk of Dnipropetrovsk University. Biology, ecology. – Дніпропетровськ, 2016. – Т. 24, № 1. – С. 143-150.

7. **Екологічна** роль бору у техногенно-порушених ґрунтах / В. І. Чорна, І. В. Вагнер // Вода: проблеми та шляхи вирішення : зб. ст. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, (Рівне, 6-8 липня 2016 р.). – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2016. – С. 251-257.

8. **Екологічні** особливості ферментативної активності техноземів / І. В. Вагнер, В. І. Чорна // Materials of the XII International research and practice conference “Science and civilization – 2016”, (Sheffield, 30 January – 07 February 2016). – Sheffield : Science and Education Ltd, 2016. – Vol. 16 : Ecology. Geography and geology. Agriculture. Construction and architecture. – P. 11-13.

9. **Екологічні** та еволюційні аспекти землеробства і рослинництва / В. І. Чорна, Н. В. Ворошилова // Регіональна

наук.-практ. конф. «Еколого-ноосферне вчення академіка М. Т. Масюка та його відображення в освіті, науці й агросфері України», присвяч. 80-річчю з дня народження академіка М. Т. Масюка, (Дніпро, 21 жовт. 2016 р.) : матеріали Дніпропетр. держ. аграр.-екон. ун-т, Всеукраїнська екологічна ліга ; за ред. В. І. Чорної. – Дніпро : ДДАЕУ, 2016. – С. 73-75.

10. *Міграція* ^{137}Cs і ^{90}Sr у ґрунтах і сільськогосподарській продукції Дніпропетровської області після аварії на Чорнобильській АЕС / В. І. Чорна, В. О. Сироватко // Наукові праці : наук.-метод. журн. / Чорноморський держ. ун-т ім. Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія». – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2016. – Вип. 268, т. 280. – С. 115-122. – (Серія «Техногенна безпека. Радіобіологія»).

11. *Накопичення* ^{137}Cs і ^{90}Sr у зернових культурах залежно від ґрунтово-екологічних умов / В. І. Чорна, В. О. Сироватко // Радіаційна і техногенно-екологічна безпека людини та довкілля: стан, шляхи і заходи покращення : матеріали XII Міжнар. наук.-практ. конф. у рамках Міжнар. наук.-практ. конф. «Ольвійський форум – 2016: стратегії країн Причорноморського регіону в геополітичному просторі» : програма та тези, (Миколаїв – Коблеве, 9-11 черв. 2016 р.) / МОН України, Південний центр НАН та МОН України, Наук. центр радіаційної медицини НАМН України [та ін.]. – Миколаїв : ЧДУ ім. Петра Могили, 2016. – С. 29-31.

12. *Особливості* акумуляції і рухомості заліза у педоземах дерново-літогенних ґрунтів на червоно-бурих глинах / І. В. Вагнер, В. І. Чорна // Рослини та урбанізація : матеріали п'ятої Міжнар. наук.-практ. конф., (Дніпропетровськ, 16-17 лют. 2016 р.) / МОН України, М-во аграр. політики та продовольства України, Дніпропетр. держ. аграр.-екон. ун-т, Всеукр. екол. ліга ; [редкол.: А. С. Кобец, В. П. Бессонова (відп. ред.), Ю. І. Грицан та ін.]. – Дніпропетровськ : Ліреко, 2016. – С. 16-18.

13. **Особливості** вмісту рухомих сполук заліза у техноземах за профілем / В. І. Чорна, І. В. Вагнер // Наукові доповіді Національного університету біоресурсів і природокористування України : електрон. наук. фах. вид. – К. : [б. в.], 2016. – № 63 (листопад). – Режим доступу : <http://nd.nubip.edu.ua/>

14. **Особливості** охорони і раціонального використання ґрунтів за техногенезу / В. І. Чорна, І. В. Вагнер // Інноваційний менеджмент природного агровиробництва в Україні : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., (Дніпро, 10-11 листоп. 2016 р.) / МОН України, Президентський фонд Л. Кучми «Україна», Дніпропетр. держ. аграр.-екон. ун-т, [та ін.]. – Дніпро : Вид-во ДДАЕУ, 2016. – С. 52-54.

15. **Особливості** розподілу рухомого бору у техноземах за профілем / І. В. Вагнер, В. І. Чорна, Н. В. Ворошилова // Регіональна науково-практична конференція «Еколого-ноосферне вчення академіка М. Т. Масюка та його відображення в освіті, науці й агросфері України», присвяченна 80-річчю з дня народження академіка М. Т. Масюка, (Дніпро, 21 жовт. 2016 р.) : матеріали / Дніпропетр. держ. аграр.-екон. ун-т, Всеукраїнська екологічна ліга ; за ред. В. І. Чорної. – Дніпро : ДДАЕУ, 2016. – С. 61-62.

16. **Оцінка** впливу абіотичних і біотичних чинників на стан популяції мисливських тварин в угіддях державного підприємства «Верхньодніпровське лісове господарство» / В. В. Булик, В. І. Чорна // Ефективне функціонування екологічно стабільних територій у контексті стратегії стійкого розвитку: агроекологічний, соціальний та економічний аспекти : матеріали I Всеукр. наук.-практ. конф., (Полтава, 28 груд. 2016 р.) / МОН України, Полтав. держ. акад., Дніпропетр. держ. аграр.-екон. ун-т, Житомир. нац. агроекологічний ун-т [та ін.]. – Полтава, 2016. – С. 79-82.

17. **Оцінка** особливостей просторового розподілення рухомого заліза (Fe^{+2} , Fe^{+3}) на дерново-літогенних ґрунтах на лесоподібних суглинках / В. І. Чорна, І. В. Вагнер // Агроекологічні, соціальні та економічні аспекти створення й ефективного функціонування екологічно стабільних територій : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., (Полтава, 26 лют. 2016 р.) / МОН України, Полтавська держ. аграр. акад., Варшавський ун-т сільського госп-ва, Вроцлавський ун-т, Дніпропетр. держ. аграр.-екон. ун-т [та ін.]. – Полтава, 2016. – С. 28-31.

18. **Пам'яті** Володимира Олександровича Березіна присвячується... / В. І. Чорна // «Весняні біохімічні читання». Присвячені пам'яті професора Березіна В. О. : матеріали семінару, (Дніпропетровськ, 17 берез. 2016 р.) / МОН України, Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара, Каф. біофізики і біохімії. – Дніпропетровськ : Вид-во ДНУ, 2016. – С. 10-11.

19. **Підвищення** якості техногенно-порушених ґрунтів при вирощуванні *Hordeum vulgare* (ячменю звичайного) за рахунок кремнієвих сполук / В. І. Чорна, І. В. Вагнер // Ecological studies of forest ecosystems of the steppe zone of Ukraine = Екологічні дослідження лісових біогеоценозів степової зони України = Экологические исследования лесных биогеоценозов степной зоны Украины : матеріали Міжнар. наук. конф., (Дніпро, Україна, 25-27 жовт. 2016 р.) / М-во освіти і науки України, Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпро, 2016. – С. 70-72.

20. **Порівняльна** оцінка вмісту бору у чорноземах південних на ріллі та техноземах / В. І. Чорна, Н. В. Ворошилова, І. В. Вагнер // Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. «Сучасний стан родючості чорноземних ґрунтів і шляхи підвищення продуктивності сільськогосподарських культур», (Дніпро, 25 листоп. 2016 р.) / Дніпропетр. держ. аграр.-екон. ун-т. – Дніпро, 2016. – С. 48-51.

21. **Участь** кремнієвих сполук у відтворенні родючості складних техноекосистем / В. І. Чорна, І. В. Вагнер // Агроєкологічні, соціальні та економічні аспекти створення й ефективного функціонування екологічно стабільних територій : колективна монографія / Полтавська держ. аграр. акад. ; за ред. : П. В. Писаренка, Т. О. Чайки, О. О. Ласло. – Полтава : Сімон, 2016. – С. 18-25.

22. **The Neurospecific** proteins in different brain areas after x-ray low-dose irradiation / V. Chornaya // International conference “Health effects of the Chernobyl accident – 30 years aftermath”, (Kyiv, Ukraine, 18-19 April 2016) = Міжнар. наук. конф. «Радіобіологічні та медичні наслідки Чорнобильської катастрофи – тридцять років по тому», (Київ, Україна, 18-19 квіт. 2016 р.). – Київ, 2016. – Р. 3.

2017

23. **Екологія** людини. Практикум : навч. посіб. / В. І. Чорна, В. В. Кацевич ; Дніпропетр. держ. аграр.-екон. ун-т. – Дніпро, 2017. – 152 с. – (95-річчю ДДАЕУ присвяч.).

24. **Агрофітоценологія**: аспекти теорії, методології та суміжних наук : [монографія] / Н. А. Білова, В. І. Чорна // Ecology and Noospherology. – 2017. – Vol. 28, no. 3-4. – С. 81-89. – Огляд на кн. : Агрофітоценологія: аспекти теорії, методології та суміжних наук : [монографія] / В. І. Шанда, Е. О. Євтушенко, Н. В. Ворошилова, Я. В. Маленко ; наук. ред. Ю. І. Грицан / ДВНЗ «Криворізький держ. пед. ун-т». – Кривий Ріг : Чернявський Д. О., 2017. – 216 с. – Режим доступу : <https://en.dp.ua/index.php/en/article/view/23/19>.

25. **Вміст** рухомих форм бору у техногенно-порушених ґрунтах Нікопольського марганцеворудного басейну / І. В. Вагнер, В. І. Чорна // Вісник Житомирського нац. агроєкологічного ун-ту : наук.-теорет. зб. / редкол.: О. В. Скидан (голов. ред.) та [ін.]. – Житомир : ЖНАЕУ, 2017. – №

1 (58), т. 1. – С. 3-13. – Режим доступу : <http://ir.znau.edu.ua/handle/123456789/8049>.

26. **Вплив** активних форм кремнію на підвищення продуктивності сільськогосподарських культур при їх вирощуванні на техногенних ґрунтах Нікопольського марганцевого рудного басейну/ В. І. Чорна, І. В. Вагнер, І. А. Гирник // Zoocenosis–2017. Біорізноманіття та роль тварин в екосистемах : матеріали ІХ Міжнар. наук. конф. (Дніпро, 20–22 листоп. 2017 р.) / МОН України, Дніпровський нац. ун-т ім. О. Гончара. – Днепр : Арбуз, 2017. – С. 27-29. – Режим доступу: http://www.zoology.dp.ua/wp-content/uploads/2017/12/Z_17_09-_2_.pdf.

27. **Екологічна** оцінка впливу важких металів на коефіцієнт біонакопичення їх у рослинах / В. І. Чорна // Рослини та урбанізація : матеріали шостої Міжнар. наук.-практ. конф., (Дніпро, 1-2 берез. 2017 р.) / МОН України, М-во аграр. політики та продовольства України, Дніпропетр. держ. аграр.-екон. ун-т, Всеукр. екологічна ліга. – Дніпро, 2017. – С. 33-34.

28. **Екологічна** функція бору при вирощуванні соняшника (*Helianthus L.*) на техногенно-порушених ґрунтах / І. В. Вагнер, В. І. Чорна // Сільське господарство та лісівництво = Agriculture and forestry : зб. наук. пр. / Вінниц. нац. аграр. ун-т. – Вінниця: ВНАУ, 2017. – Т. 2. – С.182-192. – Режим доступу : <http://forestry.vsau.org/files/pdfa/3636.pdf>.

29. **Екологічне** значення гумінових речовин у відновленні техногенно-порушених екосистем / В. І. Чорна, І. В. Вагнер // Досягнення та перспективи застосування гумінових речовин у сільському господарстві : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 95-річчю Дніпровського держ. аграр.-екон. ун-ту (ДДАЕУ) та 110-річчю від дня народження проф. Л. А. Христевої, (Дніпро, 19-20 жовт. 2017 р.) = Achievements and Prospects of Humic Substances Application in Agriculture : materials of InternationalScientific

and Practical Conference, dedicated to the 95th anniversary of the birth of prof. L. A. Khristeva, (Dnipro, 19-20 Oktober 2017) / МОН України, Дніпровський держ. аграр.-екон. ун-т. – Дніпро : Астра-Принт, 2017. – С. 141-142.

30. **Еколого-біологічне** обґрунтування ролі кремнієвих сполук в системі «грунт-рослина» / В. І. Чорна, І. В. Вагнер, Н. В. Ворошилова // Gruntoznavstvo = Soil Science = Грунтознавство : наук. журн. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. О. Гончара, ТОВ «Агентство «Телепресінформ». – Дніпропетровськ : Свідлер А. Л., 2017. – Т. 18, № 1-2. – С. 32-37. – Режим доступу : http://www.dnu.dp.ua/docs/zbirniki/fbem/program_5cf0269720ecd.pdf.

31. **Міграція** цезію-137 і стронцію 90 в грунтах і сільсько-господарської продукції агроecosystem Дніпропетровщини / В. І. Чорна, В. О. Сироватко // Радіоекологія – 2017 : зб. статей наук.-практ. конф. із міжнар. участю, (Київ, 24-26 квітня 2017 р.). – Житомир : Вид-во ЕЦ «Укрєбіокон», 2017. – С. 257-260.

32. **Місце** і роль радіоекології у підготовці фахівця-еколога у Дніпропетровському державному аграрно-економічному університеті / В. І. Чорна // Сучасний стан та проблеми вищої екологічної освіти України : матеріали Всеукр. наук.-метод. конф., (Одеса, 28-29 берез. 2017 р.) / МОН України, Одеський держ. екологічний ун-т, Міжнар. асоціація екологів ун-тів [та ін.] . – Одеса : ОДЕКУ, 2017. – С. 173-175.

33. **Особливості** впливу активних сполук кремнію на сільсько-господарські культури в умовах техногенно-порушених ґрунтів / В. І. Чорна, І. В. Вагнер, Н. В. Ворошилова // Materials of the XIII International scientific and practical Conference “Modern scientific potential – 2017”, (Sheffield, 28 February – 07 March 2017). – Sheffield : Science

and education LTD, 2017. – Vol. 7 : Psychology and sociology
Philological sciences. Political science. – С. 39-42.

34. **Підвищення** продуктивності сільськогосподарських культур під впливом активних форм кремнію / І. В. Вагнер, В. І. Чорна // Вісник Уманського нац. ун-ту садівництва : наук.-вироб. журн. – Умань : Візаві, 2017. – № 1.– С. 3-7. – Режим доступу : <http://www.visnyk-unaus.udau.edu.ua/ru/arxiv-nomerv/2017/1-2017/pdvishhennya-produktivnost-slskogospodarskix-kultur-pd-vplivom-aktivnix-form-kremnyu.html>.

35. **Радіоекологічний** моніторинг ґрунтів і сільськогосподарської продукції / Г. В. Мовчан, В. І. Чорна // IV Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів, молодих вчених «Екологія – філософія існування людства» : зб. матеріалів доп., (Київ, 24-26 квіт. 2017 р.) / НУБіП України ; Фак. захисту рослин, біотехнологій та екології. – К., 2017. – С. 41-42.

36. **Роль** кремнієвих сполук при вирощуванні олійних культур на техногенно-порушених ґрунтах / В. І. Чорна, І. В. Вагнер, Н. В. Ворошилова // Соврем. науч. вестник : науч.-теор. практ. журн. – Белгород, 2017. – № 1 (268). – С. 76-79.

37. **Environmental** evaluation of quality of land receiving of the career of marganian earth extract on the possibility of existence of soil biota / I. M. Loza, V. I. Chorna. // Biosystems Diversity. – 2017. – Vol. 25, no. 4. – P. 318-322. – Режим доступу : <https://ecology.dp.ua/index.php/ECO/article/view/767>.

38. **The effect** of active forms of silicon on the biomass of agricultural crops during their growth period on technogenically altered soils of the Nikopol Manganese Ore Basin / I. V. Wagner , V. I. Chorna // Biosystems Diversity. – 2017. – Vol. 25, no 2. – P. 74-81. – Режим доступу: <https://doi.org/10.15421/011711>.

2018

39. **Агроекологічний** стан техногенно-порушених земель і шляхи підвищення їх родючості / В. І. Чорна, І. В.

Вагнер, Н. В. Ворошилова, А. Рак, Г. Мовчан // Охорона довкілля : зб. наук. ст. XIV Всеукр. наук. Таліївських читань, (Харків, 16-17 квіт. 2018 р.) / [редкол.: Н. В. Максименко (голова редкол.) та ін.] ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна, Екол. ф-т. – Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2018. – С. 170-172. – Режим доступу: <http://ecology.karazin.ua/wp-content/uploads/2019/11/taliev-2018.pdf>.

40. **Вплив** кремнієвих сполук на інтенсивність ростових процесів сільськогосподарських рослин / В. І. Чорна, І. В. Вагнер, Г. В. Мовчан // Третя Міжнар. наук.-практ. конф. «Відновлення біотичного потенціалу агроєкосистем», (Дніпро, 11 жовт. 2018 р.) = III International scientific-practical conference “Restoring biotic potential of agroecosystems”, (Dnipro, Ukraine, 11 October 2018) : матеріали конф. / [за ред. В. І. Чорної] ; Дніпровський держ. аграр.-екон. ун-т [та ін.]. – Дніпро : Акцент, 2018. – С. 56-58.

41. **Екологічне** оцінювання якості рекультивації земель / В. І. Чорна, Н. В. Ворошилова // Міжнар. наук.-практ. конф. «Екологічні проблеми навколишнього середовища та раціонального природокористування в контексті сталого розвитку» до 60-річчя від дня народження д-ра с.-г. наук, проф. Пилипенка Ю. В. : зб. тез доп., (Херсон, 25-26 жовт. 2018 р.) / ДВНЗ «Херсон. держ. аграр. ун-т». – Херсон : Олді-плюс, 2018. – С. 327-331.

42. **Екологічні** особливості відновлення рекультивованих земель / В. І. Чорна, Н. В. Ворошилова, І. В. Вагнер // International scientific and practical conference “Prospects for the development of natural sciences in EU countries and Ukraine”, (Wloclawek, Republic of Poland, 21-22 December 2018) / Cuiavian University in Wloclawek. – Wloclawek, 2018. – P. 83-87.

43. **Науково-практичні** нароби агроєкології для відновлення агроєкосистем / А. С. Кобець, Н. В. Ворошилова, Ю. І. Грицан, В. І. Чорна // Третя Міжнар. наук.-практ. конф.

«Відновлення біотичного потенціалу агроєкосистем», (Дніпро, 11 жовт. 2018 р.) = III International scientific-practical conference “Restoring biotic potential of agroecosystems”, (Dnipro, Ukraine, 11 October 2018) : матеріали конф. / [за ред. В. І. Чорної] ; Дніпровський держ. аграр.-екон. ун-т [та ін.]. – Дніпро : Акцент, 2018. – С. 32-35.

44. **Негативні** екологічні наслідки надходження важких металів у сільськогосподарські ґрунти / В. І. Чорна, В. О. Сироватко // Ольвійський форум – 2018: стратегії країн Причорноморського регіону в геополітичному просторі : тези XIV Міжнар. наук.-практ. конф. «Радіаційна і техногенно-екологічна безпека людини та довкілля: стан, шляхи і заходи покращення», присвяч. 100-річчю Нац. акад. наук України, (Миколаїв – Очаків, Микол. обл., 2-6 черв. 2018 р.) / МОН України, Півд. Наук. центр НАН та МОН України, WYKSZTAŁCENIA I ZARZĄDZANIA та [ін.]. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2018. – С. 86-88.

45. **Cadmium** distribution in soils of Dnipropetrovsk oblast and its accumulation in crop production / V. I. Chorna, N. V. Voroshylova, V. A. Syrovatko // Ukrainian Journal of Ecology. – 2018. – 8(1). – P. 910-917. – Режим доступу : <https://www.ujecology.com/articles/cadmium-distribution-in-soils-of-dnipropetrovsk-oblast-and-its-accumulation-in-crop-production.pdf>.

46. **Ecological** justification for boron compound effect on enhancing fertility of technogenically disturbed lands / V. I. Chorna, N. V. Voroshylova, I. V. Vagner // Матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. «Сучасна наука : теорія й практика», (м. Катовіце, Польща, 12.04.2018 р). – Катовіце, 2018. – С. 3-6.

47. **Ecological** features of enzyme activity distribution in edaphotops of technogenic landscapes / V. I. Chorna, I. V. Wagner, V. V. Katsevych // Ecology and Noospherology. – 2018. – 29(2). – P. 11–15. – doi:10.15421/031812.

48. *Evaluation* of remediation efficiency of manganese quarry lands after open-cut mining: ecosystem approach / M. Loza, O. Y. Pakhomov, V. I. Chorna, N. V. Voroshilova // Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu = Научный вестник НГУ. – 2018. – № 4. – С. 122-128. (Междунар. наукометрическая база даних SciVerseSCOPUS)

49. *The role* of compounds iron in the profiles technologically disturbed soil / V. I. Chorna, N. V. Voroshylova, I. V. Vagner // Природнае асяроддзе Палесся: асаблівасці і перспектывы развіцця : зб. навук. прац VIII Міжнароднай навуковай канферэнцыі “Природнае асяроддзе Палесся і навукова-практычныя аспекты рацыянальнага рэсурсакарыстання”, (Брэст, 12-14 верасня 2018 г.) / Палескі аграрна-экалагічны інстытут НАН Беларусі ; рэдкал. М. В. Міхальчук (гал. рэд.) [і інш.]. – Брэст : Альтэрнатыва, 2018. – Вып. 11. – С. 10-11.

50. *The ways* to increase productivity and improve biogeochemical structure of anthropogenically affected soils / V. Chorna, N. Voroshylova, I. Loza // Association agreement : from partnership to cooperation : collective monograph / Center for strategic innovations and progressive development (Ukraine), Zelenogur university (Poland), Gransk university (Poland) [etc.] ; edited by : M. Dei, O. Rudenko. – Hamilton, Ontario : Accent Graphics Communications & Publshing, 2018. – P. 217-221.

51. *The ways* to increase productivity of anthropogenically affected soils / V. I. Chorna, N. V. Voroshylova, I. V. Wagner // Третья Міжнар. наук.-практ. конф. «Відновлення біотичного потенціалу агроєкосистем», (Дніпро, 11 жовт. 2018 р.) = III International scientific-practical conference "Restoring biotic potential of agroecosystems", (Dnipro, Ukraine, 11 October 2018) : матеріали конф. / [за ред. В. І. Чорної] ; Дніпровський держ. аграр.-екон. ун-т [та ін.]. – Дніпро : Акцент, 2018. – С. 185-187.

2019

52. *Урбоекологія*. Практикум : навч. посіб. / В. І. Чорна, В. В. Кацевич. – Дніпро : Акцент ПП, 2019. – 180 с.

53. *Визначення* ролі потенційної родючості у процесах відновлення техногенно-порушених ґрунтів / В. І. Чорна, Ю. І. Грицан, Н. В. Ворошилова // Міжнар. наук.-практ. конф. «Екологічні проблеми навколишнього середовища та раціонального природокористування в контексті сталого розвитку» до дня пам'яті д-ра с.-г. наук, проф. Пилипенка Ю. В. : зб. тез доп., (Херсон, 24-25 жовт. 2019 р.) / ДВНЗ «Херсон. держ. аграр. ун-т». – Херсон, 2019. – С. 273-277.

54. *Екологічна* оцінка ефективності рекультивації ґрунтів / В. І. Чорна, Н. В. Ворошилова, І. В. Вагнер // Матеріали ХХ Міжнар. наук.-практ. конф. «Екологія. Людина. Суспільство», (Київ, 23 трав. 2019 р.) / [уклад. Д. Е. Бенатов] ; НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського». – К. : НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2019. – С. 35.

55. *Екологічний* аспект відновлення родючості техногенно-порушених ґрунтів / В. І. Чорна, Н. В. Ворошилова, І. В. Вагнер // Альтернативні джерела енергії у підвищенні енергоефективності та енергонезалежності сільських територій : кол. монографія. – Полтава, 2019. – С. 204-210.

56. *Екологічні* особливості акумуляції меркурію в рослинній продукції аграрних екосистем Дніпропетровської області / В. І. Чорна, Н. В. Ворошилова, Ю. І. Грицан, Л. В. Доценко // VII Всеукр. з'їзд екологів з міжнар. участю (Екологія / Ecology – 2019), (Вінниця, 25-27 верес. 2019 р.) : зб. наук. пр. / Вінницький нац. техн. ун-т. – Вінниця : ВНТУ, 2019 – С. 170.

57. *Поводження* та управління твердими побутовими відходами / В. Ф. Польща, В. І. Чорна // Рекультивація

полігонів і сміттєзвалищ: проблемні питання та кращі практики : збірка матеріалів Національного форуму «Поводження з відходами в Україні: законодавство, економіка, технології», (Святогірськ, Донецька обл., 7-8 листоп. 2019 р.). – К. : Центр екологічної освіти та інформації, 2019. – С. 93-94.

58. *Роль* активних форм кремнію у ростових процесах зернових культур / В. І. Чорна, Н. В. Ворошилова, Ю. В. Нетеребська // Матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. «Стан і перспективи розробки та впровадження ресурсоощадних, енергозберігаючих технологій вирощування сільськогосподарських культур», (Дніпро, 20 листоп. 2019 р.) / Дніпровський держ. аграр.-екон. ун-т. – Дніпро : РВВ ДДАЕУ, 2019. – С. 100-102.

59. *Спорідненість* видового складу агрофітоценозів і ділянок спонтанних заростей техногенно-порушених земель / В. І. Чорна, Н. В. Ворошилова, А. Ю. Рак, Я. Ю. Третьякова // Рослини та урбанізація : матеріали восьмої Міжнар. наук.-практ. конф., (Дніпро, 5 берез. 2019 р.) / Дніпровський держ. аграр.-екон. ун-т, Всеукр. екологічна ліга. – Дніпро, 2019. – С. 151-153.

60. *Сучасні* аспекти відновлення заплавних лісів / Л. В. Доценко, В. І. Чорна, Н. В. Ворошилова, Ю. І. Грицан // Геоботанічні, ґрунтові та екологічні дослідження лісових біогеоценозів степової зони: історія, сучасність, перспективи : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 90-річчю з дня народження чл.-кор. НАН України, д.б.н., проф. А. П. Травлєєва, (Дніпро, 11 верес. 2019 р.) / Дніпровський нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпро, 2019. – С. 53-55.

61. *Analysis* of lithophylic plant communities on hard rock dumps / N. V. Voroshylova, V. I. Chorna, L. V. Dotsenko, I. V. Kraska // Materiały III Międzynarodowej konferencji naukowo-praktycznej “Nowoczesna nauka: teoria i praktyka”, (Katowice, 30 kwietnia 2019 r.) / Pod red. S. Gorniaka. – Katowice : Nowa

nauka, 2019. – S. 3 – 4. – Режим доступу : <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/xmlui/bitstream/handle/123456789/6263/MATERIA%C5%81Y2019.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.

62. *Ecological* features of urease activity distribution in technogenically altered soils of the Nikopol manganese ore basin / V. I. Chorna, I. V. Wagner // Ecology and Noospherology. – 2019. – 30(1). – P. 14–18. – doi:10.15421/031902.

63. *Ecosystemic* approach to assessing effectiveness of recultivation // V. I. Chorna, N. V. Voroshylova // Materiały 1 Międzynarodowej konferencji naukowo-praktycznej “Osiągnięcia naukowe i perspektywy”, (Wrocław, 31 maja 2019 r.). – Wrocław : Nowa nauka, 2019. – S. 57-61. – Режим доступу : <https://nowanauka.files.wordpress.com/2019/06/materiac581y-31.05.2019.pdf>.

64. *Lithoecotopes* and Vegetation on Dumps of the Central Mining and Ore Enrichment Combine (the central zone of Kryvbass) / Natalia V. Voroshylova, Valentina I. Chorna // Journal of Geology, Geography and Geoecology. – 2019. – 28(4). – P. 778-794. – Режим доступу : <https://geology-dnu.dp.ua/index.php/GG/article/view/652/569>.

2020

65. *Акумуляція* меркурію в рослинній продукції / В. І. Чорна, Н. В. Ворошилова, Л. В. Доценко // Зб. доп. Міжнар. наук.-практ. конф. «Сучасні системи удобрення сільськогосподарських культур», присвяч. 100 річчю ДСГІ-ДДАЕУ, (Дніпро, 11 верес. 2020 р.) / МОН України, Дніпровський держ. аграр.-екон. ун-т, Інформаційно-Аналітичне Агенство «Маркет». – Дніпро : ДДАЕУ, 2020. – С. 124-126.

66. *Баланс* мікроелементів у ґрунтах як потенціал продуктивності сільськогосподарських культур / В. І. Чорна, А. І. Ткачук, Н. В. Ворошилова // Четверта Міжнар. наук.-практ. конф. «Відновлення біотичного потенціалу

агроекосистем» : матеріали конф., (Дніпро, 8-9 жовт. 2020 р.) / МОН України, Дніпропетровська обл. рада, Департамент екології та природних ресурсів Дніпропетровської облдержадміністрації, Дніпровський держ. аграр.-екон. ун-т [та ін.] ; за ред. В. І. Чорної. – Дніпро : Середняк Т. К., 2020. – С. 25-26.

67. **Вплив** способів основного обробітку ґрунту на динаміку запасів продуктивної вологи в посівах ячменю ярового в умовах північного Степу України / О. І. Циліорик, В. І. Чорна, Л. М. Десятник, В. І. Горщар // Зернові культури. – 2020. – Т. 4, № 2. – С. 339-352. – Режим доступу : <https://journal-grain-crops.com/en/arhiv/view/5fdc79a563f23.pdf>

68. **Екологічна** оцінка стану ґрунту і польових культур сівозміни при внесенні мінеральних добрив в умовах північного степу України / О. І. Циліорик, В. І. Чорна, Н. В. Ворошилова, Л. М. Десятник // Ecology and Noospherology – 2020. – Т. 31, № 1. – С. 23-28. – Режим доступу : <https://doi.org/10.15421/032004>

69. **Екологічні** особливості розподілу ферментативної активності в едафотобах / В. І. Чорна, В. В. Кацевич, Д. Р. Лисенко, Т. О. Коновалова // Четверта Міжнар. наук.-практ. конф. «Відновлення біотичного потенціалу агроекосистем» : матеріали конф., (Дніпро, 8-9 жовт. 2020 р.) / МОН України, Дніпропетровська обл. рада, Департамент екології та природних ресурсів Дніпропетровської облдержадміністрації, Дніпровський держ. аграр.-екон. ун-т [та ін.] ; за ред. В. І. Чорної. – Дніпро : Середняк Т. К., 2020. – С. 40-42.

70. Еколого-біологічні особливості відновлення деревних рослин в умовах степового Придніпров'я / В. І. Чорна, Л. В. Доценко, Н. В. Ворошилова // Питання степового лісознавства та лісової рекультивациі земель. – 2020. – Т. 49. – С. 101-111.

71. **Особливості** впливу моно кремнієвої кислоти на інтенсивність ростових процесів зернових культур / Л. В.

Мурадян, В. І. Чорна // Зб. доп. Міжнар. наук.-практ. конф. «Сучасні системи удобрення сільськогосподарських культур», присвяч. 100 річчю ДСГІ-ДДАЕУ, (Дніпро, 11 верес. 2020 р.) / МОН України, Дніпровський держ. аграр.-екон. ун-т, Інформаційно-Аналітичне Агенство «Маркет». – Дніпро : ДДАЕУ, 2020. – С. 108-110.

72. **Особливості** лісової рекультивації на Дніпропетровщині / В. І. Чорна, Л. В. Доценко, Ю. І. Грицан, Н. В. Ворошилова, Є. Ю. Мошегова // Четверта Міжнар. наук.-практ. конф. «Відновлення біотичного потенціалу агроєкосистем» : матеріали конф., (Дніпро, 8-9 жовт. 2020 р.) / МОН України, Дніпропетровська обл. рада, Департамент екології та природних ресурсів Дніпропетровської облдержадміністрації, Дніпровський держ. аграр.-екон. ун-т [та ін.] ; за ред. В. І. Чорної. – Дніпро : Середняк Т. К., 2020. – С. 68-69.

73. **Особливості** розвитку літофільної рослинності / Н. В. Ворошилова, В. І. Чорна, Л. В. Доценко // Рослини та урбанізація : матеріали дев'ятої Міжнар. наук.-практ. конф., (Дніпро, 5 берез. 2020 р.) / Дніпровський держ. аграр.-екон. ун-т, Всеукр. екологічна ліга. – Дніпро : Куніца, 2020. – С. 65-67.

74. **Особливості** сукцесійних процесів при створенні лісових насаджень в степу / В. І. Чорна, Н. В. Ворошилова, Л. В. Доценко // Матеріали XXI Міжнар. наук.-практ. конф. «Екологія. Людина. Суспільство», (Київ, 21-22 трав. 2020 р.) / [уклад. Д. Е. Бенатов] ; НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського». – К. : НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2020. – С. 33-34.

75. **Оцінка** ефективності рекультивації: екосистемний підхід / В. І. Чорна, Н. В. Ворошилова, Д. С. Шипілова, В. Є. Бондаренко // Зб. доп. Міжнар. наук.-практ. конф. «Сучасні системи удобрення сільськогосподарських культур», присвяч. 100 річчю ДСГІ-ДДАЕУ, (Дніпро, 11 верес. 2020 р.) / МОН України, Дніпровський держ. аграр.-екон. ун-т,

Інформаційно-Аналітичне Агенство «Маркет». – Дніпро : ДДАЕУ, 2020. – С. 35-37.

76. **Роль** рухомого заліза у процесах ґрунтогенезу / В. І. Чорна, Н. В. Ворошилова, Л. В. Доценко, Д. С. Шипілова // Четверта Міжнар. наук.-практ. конф. «Відновлення біотичного потенціалу агроєкосистем» : матеріали конф., (Дніпро, 8-9 жовт. 2020 р.) / МОН України, Дніпропетровська обл. рада, Департамент екології та природних ресурсів Дніпропетровської облдержадміністрації, Дніпровський держ. аграр.-екон. ун-т [та ін.] ; за ред. В. І. Чорної. – Дніпро : Середняк Т. К., 2020. – С. 78-80.

77. **Умови** міграції радіонуклідів ^{137}Cs і ^{90}Sr у сільськогосподарських ґрунтах Дніпропетровщини / В. І. Чорна, Т. В. Ананьєва // Зб. доп. Міжнар. наук.-практ. конф. «Сучасні системи удобрення сільськогосподарських культур», присвяч. 100 річчю ДСГІ-ДДАЕУ, (Дніпро, 11 верес. 2020 р.) / МОН України, Дніпровський держ. аграр.-екон. ун-т, Інформаційно-Аналітичне Агенство «Маркет». – Дніпро : ДДАЕУ, 2020. – С. 46-49.

78. **Фітоценотична** та сукцесійна індикація літоєкотопів / Н. В. Ворошилова, В. І. Чорна, К. С. Харченко, Л. В. Доценко // Materiały II Międzynarodowej konferencji naukowo-praktycznej “Osiągnięcia naukowe i perspektywę”, (Wrocław, 30 maja 2020 roku). – Wrocław : Nowa nauka, 2020 – С. 64-66.

79. **Ecological** evaluation of remediation efficiency of Vilnohirsk mining and metallurgical plant / M. Loza, O. Y. Pakhomov, V. I. Chorna, N. V. Voroshilova // Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu = Научный вестник НГУ. – 2020. – № 3. – С. 86-90. (Международная наукометрическая база данных **SciVerseSCOPUS**)

Патенти

80. *Патент на корисну модель 105698 Україна*, МПК E21C 41/00, E21F 15/00. Спосіб рекультивації земель, порушених відкритими гірничими роботами / А. С. Кобець, А. М. Пугач, В. І. Чорна, В. В. Кацевич. – № u201511273 ; заяв. 16.11.2015 ; опубл. 25.03.2016, Бюл. № 6.

81. *Патент на корисну модель 122930 Україна*, МПК E21C 41/32, E21F 15/00. Спосіб рекультивації земель, порушених відкритими гірничими роботами / В. І. Чорна, А. М. Пугач, Н. Л. Шпортюк, І. В. Вагнер. – № u201709801; заяв. 09.10.2017 ; опубл. 25.01.2018, Бюл. № 2.

82. *Патент на корисну модель 123475 Україна*, МПК E21C 41/00, E21F 15/00. Спосіб рекультивації земель, порушених відкритими гірничими роботами / В. І. Чорна, А. М. Пугач, Н. Л. Шпортюк, І. В. Вагнер. – № u201709789 ; заяв. 09.10.2017 ; опубл. 26.02.2018, Бюл. № 4.

Праці, опубліковані за науковою редакцією Валентини Іванівни Чорної*

1. *Регіональна* науково-практична конференція «Еколого-ноосферне вчення академіка М. Т. Масюка та його відображення в освіті, науці й агросфері України», присвяч. 80-річчю з дня народження акад. М. Т. Масюка, (Дніпро, 21 жовт. 2016 р.) : матеріали / МОН України, Дніпропетр. держ. аграр.-екон. ун-т, Всеукраїнська екологічна ліга ; за ред. В. І. Чорної. – Дніпро : ДДАЕУ, 2016. – 90 с.

2. *Відновлення* біотичного потенціалу агроєкосистем : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф., (Дніпро, 11 жовт, 2018 р.) / МОН України, Дніпровський держ. аграр.-екон. ун-т, Всеукр. екол. ліга, Ун-т м. Жирона, Іспанія [та ін.] ; за ред. В. І. Чорної. – Дніпро : Акцент ПП, 2018. – 222 с.

3. **Четверта** Міжнар. наук.-практ. конф. «Відновлення біотичного потенціалу агроecosистем» : матеріали конф., (Дніпро, 8-9 жовт. 2020 р.) / МОН України, Дніпропетровська обл. рада, Департамент екології та природних ресурсів Дніпропетровської облдержадміністрації, Дніпровський держ. аграр.-екон. ун-т [та ін.] ; за ред. В. І. Чорної. – Дніпро : Середняк Т. К., 2020. – 94 с.

**Праці розміщені за роками видань, а в межах року – в алфавітному порядку.*

Література про життя та діяльність Валентини Іванівни Чорної

1. **Валентина** Черная [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://scholar.google.com.ua/citations?user=PTRYssAAAAJ&hl=uk>.

2. **Ученые** Украины. Черная Валентина Ивановна [Електронний ресурс] / Нац. библиотека Украины им. В. И. Вернадского . – Режим доступу : <http://irbis-nbuv.gov.ua/ASUA/0013826>. – Назва з титул. екрана.

3. **Чорна** Валентина Іванівна [Електронний ресурс] / База патентів України. – Режим доступу : <http://uapatents.com/patents/chorna-valentina-ivanivna>. – Назва з титул. екрана.

4. **Рева А. Д.** История биолого-экологического факультета Днепропетровского государственного университета / А. Д. Рева. – Днепропетровск : Изд-во ДГУ, 1998. – 166 с.

Про Чорну В. І. – С. 103, 104, 110, 111, 112, 113, 116.

5. **Деловой** мир Днепропетровска : информ.-аналитический журн. – 2002. – № 6 (23). – 46 с.

Про Чорну В. І. – С. 31.

6. **Історія** Дніпропетровського національного університету 1918-2003 / Дніпропетр. нац. ун-т ; [гол. редкол. проф. М. В. Поляков]. – 3-тє вид., переробл. і допов. – Дніпропетровськ : Вид-во ДНУ, 2003. – 232 с. – (До 85-річчя Дніпропетр. нац. ун-ту, 1918-2003).

Про Чорну В. І. – С. 154.

7. **Чорна Валентина Іванівна** // Професори Дніпропетровського національного університету 1918-2003 : біографічний довід. / Дніпропетр. нац. ун-т ; [гол. редкол. проф. М. В. Поляков]. – Дніпропетровськ : Вид-во ДНУ, 2003. – С. 294-295. – (До 85-річчя Дніпропетр. нац. ун-ту, 1918-2003).

8. **Історія** Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара / Дніпропетр. нац. ун-т ім. О. Гончара ; [гол. редкол. проф. М. В. Поляков]. – 4-те вид., переробл. і допов. – Дніпропетровськ : Вид-во ДНУ, 2008. – 308 с. – (До 90-річчя Дніпропетр. нац. ун-ту, 1918-2008).

Про Чорну В. І. – С. 209.

9. **Україна** космічна. Фотоальбом Національного космічного агентства України = Space Ukraine. Photo Album of the National Space Agency of Ukraine. – К. : Спейс-інформ, 2008. – 336 с.

Про Чорну В. І. – С. 325.

10. **Чорна Валентина Іванівна** // Професори Дніпропетровського національного університету ім. Олеся Гончара 1918-2008 : біобібліограф. довід. / Дніпропетр. нац. ун-т ; [гол. редкол. проф. М. В. Поляков]. – 2-ге вид., переробл. і допов. – Дніпропетровськ : Вид-во ДНУ, 2008. – С. 551-553. – (До 90-річчя Дніпропетр. нац. ун-ту ім. О. Гончара, 1918-2008).

11. **Літопис** Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету 2010–2011 навч. рік / М-во аграр. політики та продовольства України, Дніпропетр. держ. аграр. ун-т ; [редкол. : А. С. Кобець (голова редкол.), П. К. Охмат,

Д. М. Онопрієнко. Ю. І. Грицан, А. Г. Братчик, О. С. Паращевіна]. – Дніпропетровськ, 2011. – 143 с.

Про Чорну В. І. – С. 19, 52, 66.

12. **Чорна Валентина Іванівна** // Збірник запатентованих робіт ЦНДЛ / ДЗ «Дніпропетр. мед. акад. Мін-ва охорони здоров'я України», Науково-дослідний ін-т медико-біологічних проблем ДЗ «ДМА» ; [укладачі: Г. В. Дзяк, О. Л. Дроздов, В. В. Білозуб, О. А. Рясков ; під ред.: Г. В. Дзяка, О. Л. Дроздова]. – Дніпропетровськ : ЧМП «Економіка», 2011. – С. 90.

13. **Дніпропетровський** державний аграрний університет. Історія. Сучасність. Особистості. 1922-2012 : наук.-довідкове видання / [редрада: А. С. Кобець (гол. педради), Д. М. Онопрієнко, П. К. Охмат, Ю. І. Грицан, А. Г. Братчик, М. П. Гончаренко]. – Дніпропетровськ : Свідлер А. Л., 2012. – 264 с.

Про Чорну В. І. – С. 97.

14. **Літопис** Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету 2011–2012 навч. рік / М-во аграр. політики та продовольства України, Дніпропетр. держ. аграр. ун-т ; [редкол. : А. С. Кобець (голова редкол.), П. К. Охмат, Д. М. Онопрієнко. Ю. І. Грицан, А. Г. Братчик, О. С. Паращевіна]. – Дніпропетровськ, 2012. – 121 с. – (90 років з дня заснування (1922-2012)).

Про Чорну В. І. – С. 23, 83, 89, 91, 99.

15. **Чорна Валентина Іванівна** // **Время. События. Люди** / Фонд соц. защиты, поддержки и помощи ученым Украины и членам их семей. ; [редкол.: В. И. Большаков (ред.) и др.]. – Днепропетровск : Свідлер А. Л., 2012. – С. 562-566. – (Посвящается 15-летию Фонда ученых, 1997-2012гг.).

Про Чорну В. І. – С. 129, 562-566.

16. **Літопис** Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету 2013–2014 навч. рік / М-во освіти і науки України, Дніпропетр. держ. аграр.-екон. ун-т ;

[редкол. : А. С. Кобець (голова редкол.), П. К. Охмат, Д. М. Онопрієнко. Ю. І. Грицан, А. Г. Братчик]. – Дніпропетровськ, 2014. – 175 с.

Про Чорну В. І. – С. 124.

17. **Наукові** школи Дніпропетровського державного аграрного університету /Дніпропетр. держ. аграр. ун-т ; редкол.: А. С. Кобець (гол. редкол.), Ю. І. Грицан, В. В. Мареніченко. – Дніпропетровськ : ОЛДІ-ПЛЮС, 2014. – 40 с.

Про Чорну В. І. – С. 33.

18. **Україна** космічна: 20 кроків у Космос. Фотоальбом Державного космічного агентства України = Space Ukraine: 20 Steps into Space. Photo Album of the State Space Agency of Ukraine. – К. : Спейс-інформ, 2014. – 152 с.

Про Чорну В. І. – С. 150.

19. **Брега Л.** Жінка, яка долає гори / Л. Брега // Кадри – селу. – 2015. – 2015. – Березень (№ 5-6). – С. 6.

Про Чорну В. І. – С. 6.

20. **Бущук С. С.** Вітаємо ювіляра ! / С. С. Бущук // Вісті ДДАЕУ. – 2015. – Серпень (№ 13). – С. 7.

Про Чорну В. І. – С. 7.

21. **Літопис** Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету 2014–2015 навч. рік / М-во освіти і науки України, Дніпропетр. держ. аграр.-екон. ун-т ; [редкол. : А. С. Кобець (голова редкол.), П. К. Охмат, Д. М. Онопрієнко. Ю. І. Грицан, А. Г. Братчик]. – Дніпропетровськ, 2015. – 195 с. – Режим доступу :<http://dspace.dsau.dp.ua/jspui/handle/123456789/1212>

Про Чорну В. І. – С. 44, 137.

22. **Літопис** Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету 2015–2016 навч. рік / М-во аграр. політики та продовольства України, Дніпропетр. держ. аграр.-екон. ун-т ; [редкол. : А. С. Кобець (голова редкол.), П. К. Охмат, Д. М. Онопрієнко. Ю. І. Грицан, А. Г. Братчик]. –

Дніпро, 2016. – 195 с. – Режим доступу :
<http://dspace.dsau.dp.ua/jspui/handle/123456789/1210>

Про В. І. Чорну – С. 19, 24, 103, 127, 172.

23. *Літонис* Дніпровського державного аграрно-економічного університету 2016-2017 навч. рік / М-во освіти і науки України, Дніпровський держ. аграр.-екон. ун-т ; [редкол. : А. С. Кобець (голова редкол.), П. К. Охмат, Д. М. Онопрієнко. Ю. І. Грицан, А. Г. Братчик]. – Дніпро, 2017. – 166 с. – Режим доступу :

<http://dspace.dsau.dp.ua/jspui/handle/123456789/1209>

Про В. І. Чорну – С. 156.

24. *Професор* Чорна Валентина Іванівна : біобібліогр. покажч. наук. пр. за 1974-2016 роки / Дніпропетр. держ. аграр.-екон. ун-т, Наук. б-ка ; укладачі : А. Г. Братчик, Н. В. Кобець, С. С. Бушук ; наук. ред. Ю. І. Грицан. – Херсон : Олді-плюс, 2017. – 238 с. ; портр. – (Серія «Біобібліографія вчених-аграріїв ДДАЕУ», вип. 7). – Режим доступу: <http://dspace.dsau.dp.ua/jspui/handle/123456789/603>.

25. *Літонис* Дніпровського державного аграрно-економічного університету 2017–2018 навч. рік / М-во освіти і науки України, Дніпровський держ. аграр.-екон. ун-т ; [редкол. : А. С. Кобець (голова редкол.), П. К. Охмат, Д. М. Онопрієнко. Ю. І. Грицан, А. Г. Братчик]. – Дніпро, 2018. – 186 с. – Режим доступу :

<http://dspace.dsau.dp.ua/jspui/handle/123456789/1208>

Про В. І. Чорну – С. 40, 57, 94.

26. *Літонис* Дніпровського державного аграрно-економічного університету 2018–2019 навч. рік / М-во освіти і науки України, Дніпровський держ. аграр.-екон. ун-т ; [редкол. : А. С. Кобець (голова редкол.), П. К. Охмат, Д. М. Онопрієнко. Ю. І. Грицан, А. Г. Братчик]. – Дніпро, 2019. – 133 с. – Режим доступу :

<http://dspace.dsau.dp.ua/jspui/handle/123456789/1873>

Про В. І. Чорну – С. 17, 24, 39.

27. *Літопис* Дніпровського державного аграрно-економічного університету 2019–2020 навч. рік / М-во освіти і науки України, Дніпровський держ. аграр.-екон. ун-т ; [редкол. : А. С. Кобець (голова редкол.), П. К. Охмат, Д. М. Онопрієнко. Ю. І. Грицан, А. Г. Братчик]. – Дніпро, 2020. – 163 с.

Про В. І. Чорну – С. 43, 64, 84, 91, 158.

Алфавітний покажчик публікацій Валентини Іванівни Чорної

Агроекологічний стан техногенно-порушених земель і шляхи підвищення їх родючості / В. І. Чорна, І. В. Вагнер, Н. В. Ворошилова, А. Рак, Г. Мовчан // Охорона довкілля : зб. наук. ст. XIV Всеукр. наук. Таліївських читань, (Харків, 16-17 квіт. 2018 р.) / [редкол.: Н. В. Максименко (голова редкол.) та ін.] ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна, Екол. ф-т. – Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2018. – С. 170-172. – Режим доступу: <http://ecology.karazin.ua/wp-content/uploads/2019/11/taliev-2018.pdf>.

Агроекологічні, соціальні та економічні аспекти створення й ефективного функціонування екологічно стабільних територій : монографія / І. В. Вагнер, В. І. Чорна. – Полтава, 2016. – 230 с.

Агрофітоценологія: аспекти теорії, методології та суміжних наук : [монографія] / Н. А. Білова, В. І. Чорна // Ecology and Noospherology. – 2017. – Vol. 28, no. 3-4. – С. 81-89. – Огляд на кн. : Агрофітоценологія: аспекти теорії, методології та суміжних наук : [монографія] / В. І. Шанда, Е. О. Євтушенко, Н. В. Ворошилова, Я. В. Маленко ; наук. ред. Ю. І. Грицан / ДВНЗ «Криворізький держ. пед. ун-т». –

Кривий Ріг : Чернявський Д. О., 2017. – 216 с. – Режим доступу : <https://en.dp.ua/index.php/en/article/view/23/19>.

Акумуляція меркурію в рослинній продукції / В. І. Чорна, Н. В. Ворошилова, Л. В. Доценко // Зб. доп. Міжнар. наук.-практ. конф. «Сучасні системи удобрення сільськогосподарських культур», присвяч. 100 річчю ДСГІ-ДДАЕУ, (Дніпро, 11 верес. 2020 р.) / МОН України, Дніпровський держ. аграр.-екон. ун-т, Інформаційно-Аналітичне Агенство «Маркет». – Дніпро : ДДАЕУ, 2020. – С. 124-126.

Баланс мікроелементів у ґрунтах як потенціал продуктивності сільськогосподарських культур / В. І. Чорна, А. І. Ткачук, Н. В. Ворошилова // Четверта Міжнар. наук.-практ. конф. «Відновлення біотичного потенціалу агроєкосистем» : матеріали конф., (Дніпро, 8-9 жовт. 2020 р.) / МОН України, Дніпропетровська обл. рада, Департамент екології та природних ресурсів Дніпропетровської облдержадміністрації, Дніпровський держ. аграр.-екон. ун-т [та ін.] ; за ред. В. І. Чорної. – Дніпро : Середняк Т. К., 2020. – С. 25-26.

Визначення ролі потенційної родючості у процесах відновлення техногенно-порушених ґрунтів / В. І. Чорна, Ю. І. Грицан, Н. В. Ворошилова // Міжнар. наук.-практ. конф. «Екологічні проблеми навколишнього середовища та раціонального природокористування в контексті сталого розвитку» до дня пам'яті д-ра с.-г. наук, проф. Пилипенка Ю. В. : зб. тез доп., (Херсон, 24-25 жовт. 2019 р.) / ДВНЗ «Херсон. держ. аграр. ун-т». – Херсон, 2019. – С. 273-277.

Вміст рухомих форм бору у техногенно-порушених ґрунтах Нікопольського марганцеворудного басейну / І. В. Вагнер, В. І. Чорна // Вісник Житомирського нац. агроєкологічного ун-ту : наук.-теорет. зб. / редкол.: О. В. Скидан (голов. ред.) та [ін.]. – Житомир : ЖНАЕУ, 2017. – №

1 (58), т. 1. – С. 3-13. – Режим доступу : <http://ir.znau.edu.ua/handle/123456789/8049>.

Вміст рухомих форм заліза у дерново-літогенних ґрунтах на сіро-зелених глинах / В. І. Чорна, І. В. Вагнер // Розвиток АПК на засадах раціонального природокористування: екологічний, соціальний та економічний аспекти : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф., (Полтава, 28 квіт. 2016 р.) / Полтавська держ. аграр. акад. – Полтава, 2016. – С. 65-67.

Вплив активних форм кремнію на підвищення продуктивності сільськогосподарських культур при їх вирощуванні на техногенних ґрунтах Нікопольського марганцевого рудного басейну/ В. І. Чорна, І. В. Вагнер, І. А. Гирник // Zoocenosis–2017. Біорізноманіття та роль тварин в екосистемах : матеріали IX Міжнар. наук. конф. (Дніпро, 20–22 листоп. 2017 р.) / МОН України, Дніпровський нац. ун-т ім. О. Гончара. – Дніпро : Арбуз, 2017. – С. 27-29. – Режим доступу: http://www.zoology.dp.ua/wp-content/uploads/2017/12/Z_17_09-_2_.pdf.

Вплив гемічної гіпоксії на динаміку концентрацій ГФКБ у структурах мозку та сироватці крові щурів / Т. І. Дука. В. І. Чорна // Вісник Дніпропетровського університету. Біологія, екологія = Visnyk of Dnipropetrovsk University. Biology, ecology. – Дніпропетровськ, 2016. – Т. 24, № 1. – С. 143-150.

Вплив кремнієвих сполук на інтенсивність ростових процесів сільськогосподарських рослин / В. І. Чорна, І. В. Вагнер, Г. В. Мовчан // Третя Міжнар. наук.-практ. конф. «Відновлення біотичного потенціалу агроєкосистем», (Дніпро, 11 жовт. 2018 р.) = III International scientific-practical conference “Restoring biotic potential of agroecosystems”, (Dnipro, Ukraine, 11 October 2018) : матеріали конф. / [за ред. В. І. Чорної] ; Дніпровський держ. аграр.-екон. ун-т [та ін.]. – Дніпро : Акцент, 2018. – С. 56-58.

Вплив способів основного обробітку ґрунту на динаміку запасів продуктивної вологи в посівах ячменю ярового в умовах північного Степу України / О. І. Циліорик, В. І. Чорна, Л. М. Десятник, В. І. Горщар // Зернові культури. – 2020. – Т. 4, № 2. – С. 339-352. – Режим доступу : <https://journal-grain-crops.com/en/arhiv/view/5fdc79a563f23.pdf>

Екологічна оцінка впливу важких металів на коефіцієнт біонакопичення їх у рослинах / В. І. Чорна // Рослини та урбанізація : матеріали шостої Міжнар. наук.-практ. конф., (Дніпро, 1-2 берез. 2017 р.) / МОН України, М-во аграр. політики та продовольства України, Дніпропетр. держ. аграр.-екон. ун-т, Всеукр. екологічна ліга. – Дніпро, 2017. – С. 33-34.

Екологічна оцінка ефективності рекультивації ґрунтів / В. І. Чорна, Н. В. Ворошилова, І. В. Вагнер // Матеріали ХХ Міжнар. наук.-практ. конф. «Екологія. Людина. Суспільство», (Київ, 23 трав. 2019 р.) / [уклад. Д. Е. Бенатов] ; НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського». – К. : НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2019. – С. 35.

Екологічна оцінка стану ґрунту і польових культур сівозміни при внесенні мінеральних добрив в умовах північного степу України / О. І. Циліорик, В. І. Чорна, Н. В. Ворошилова, Л. М. Десятник // Ecology and Noospherology – 2020. – Т. 31, № 1. – С. 23-28.

Екологічна роль бору у техногенно-порушених ґрунтах / В. І. Чорна, І. В. Вагнер // Вода: проблеми та шляхи вирішення : зб. ст. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, (Рівне, 6-8 липня 2016 р.). – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2016. – С. 251-257.

Екологічна функція бору при вирощуванні соняшника (*Helianthus L.*) на техногенно-порушених ґрунтах / І. В. Вагнер, В. І. Чорна // Сільське господарство та лісівництво = Agriculture and forestry : зб. наук. пр. / Вінниц. нац. аграр. ун-

т. – Вінниця: ВНАУ, 2017. – Т. 2. – С.182-192. – Режим доступу : <http://forestry.vsau.org/files/pdfa/3636.pdf>.

Екологічне значення гумінових речовин у відновленні техногенно-порушених екосистем / В. І. Чорна, І. В. Вагнер // Досягнення та перспективи застосування гумінових речовин у сільському господарстві : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 95-річчю Дніпровського держ. аграр.-екон. ун-ту (ДДАЕУ) та 110-річчю від дня народження проф. Л. А. Христевої, (Дніпро, 19-20 жовт. 2017 р.) = Achievements and Prospects of Humic Substances Application in Agriculture : materials of International Scientific and Practical Conference, dedicated to the 95th anniversary of the birth of prof. L. A. Khristeva, (Dnipro, 19-20 Oktober 2017) / МОН України, Дніпровський держ. аграр.-екон. ун-т. – Дніпро : Астра-Принт, 2017. – С. 141-142.

Екологічне оцінювання якості рекультивації земель / В. І. Чорна, Н. В. Ворошилова // Міжнар. наук.-практ. конф. «Екологічні проблеми навколишнього середовища та раціонального природокористування в контексті сталого розвитку» до 60-річчя від дня народження д-ра с.-г. наук, проф. Пилипенка Ю. В. : зб. тез доп., (Херсон, 25-26 жовт. 2018 р.) / ДВНЗ «Херсон. держ. аграр. ун-т». – Херсон : Олді-плюс, 2018. – С. 327-331.

Екологічний аспект відновлення родючості техногенно-порушених ґрунтів / В. І. Чорна, Н. В. Ворошилова, І. В. Вагнер // Альтернативні джерела енергії у підвищенні енергоефективності та енергонезалежності сільських територій : кол. монографія. – Полтава, 2019. – С. 204-210.

Екологічні особливості акумуляції меркурію в рослинній продукції аграрних екосистем Дніпропетровської області / В. І. Чорна, Н. В. Ворошилова, Ю. І. Грицан, Л. В. Доценко // VII Всеукр. з'їзд екологів з міжнар. участю (Екологія / Ecology – 2019), (Вінниця, 25-27 верес. 2019 р.) :

зб. наук. пр. / Вінницький нац. техн. ун-т. – Вінниця : ВНТУ, 2019 – С. 170.

Екологічні особливості відновлення рекультивованих земель / В. І. Чорна, Н. В. Ворошилова, І. В. Вагнер // International scientific and practical conference “Prospects for the development of natural sciences in EU countries and Ukraine”, (Wloclawek, Republic of Poland, 21-22 December 2018) / Cuiavian University in Wloclawek. – Wloclawek, 2018. – P. 83-87.

Екологічні особливості розподілу ферментативної активності в едафотобах / В. І. Чорна, В. В. Кацевич, Д. Р. Лисенко, Т. О. Коновалова // Четверта Міжнар. наук.-практ. конф. «Відновлення біотичного потенціалу агроєкосистем» : матеріали конф., (Дніпро, 8-9 жовт. 2020 р.) / МОН України, Дніпропетровська обл. рада, Департамент екології та природних ресурсів Дніпропетровської облдержадміністрації, Дніпровський держ. аграр.-екон. ун-т [та ін.] ; за ред. В. І. Чорної. – Дніпро : Середняк Т. К., 2020. – С. 40-42.

Екологічні особливості ферментативної активності техноземів / І. В. Вагнер, В. І. Чорна // Materials of the XII International research and practice conference “Science and civilization – 2016”, (Sheffield, 30 January – 07 February 2016). – Sheffield : Science and Education Ltd, 2016. – Vol. 16 : Ecology. Geography and geology. Agriculture. Construction and architecture. – P. 11-13.

Екологічні та еволюційні аспекти землеробства і рослинництва / В. І. Чорна, Н. В. Ворошилова // Регіональна наук.-практ. конф. «Еколого-ноосферне вчення академіка М. Т. Масюка та його відображення в освіті, науці й агросфері України», присвяч. 80-річчю з дня народження академіка М. Т. Масюка, (Дніпро, 21 жовт. 2016 р.) : матеріали / Дніпропетр. держ. аграр.-екон. ун-т, Всеукраїнська екологічна ліга ; за ред. В. І. Чорної. – Дніпро : ДДАЕУ, 2016. – С. 73-75.

Екологія людини. Практикум : навч. посіб. / В. І. Чорна, В. В. Кацевич ; Дніпропетр. держ. аграр.-екон. ун-т. – Дніпро, 2017. – 152 с. – (95-річчю ДДАЕУ присвяч.).

Еколого-біологічне обґрунтування ролі кремнієвих сполук в системі «грунт-рослина» / В. І. Чорна, І. В. Вагнер, Н. В. Ворошилова // Gruntoznavstvo = Soil Science = Грунтознавство : наук. журн. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. О. Гончара, ТОВ «Агентство «Телепресінформ». – Дніпропетровськ : Свідлер А. Л., 2017. – Т. 18, № 1-2. – С. 32-37. – Режим доступу : http://www.dnu.dp.ua/docs/zbirniki/fbem/program_5cf0269720ecd.pdf.

Методичні рекомендації до вивчення теми «Фізичні основи радіоактивності» з дисципліни «Радіобіологія» студентами еколого-меліоративного ф-ту спеціальності 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» / В. І. Чорна ; МОН України, Дніпропетр. держ. аграр.-екон. ун-т, Еколого-меліоративний ф-т, Каф. екології та охорони навколишнього середовища. – Дніпропетровськ, 2016. – 40 с.

Методичні рекомендації до практичних робіт з курсу «Біофізичні процеси в екологічних системах» для студентів магістрів спец. 8.04010601 «Екологія та охорона навколишнього середовища» ф-ту водогосподарської інженерії та екології / В. І. Чорна ; МОН України, Дніпропетр. держ. аграр.-екон. ун-т. – Дніпропетровськ, 2016. – [28 с.].

Методичні рекомендації до практичних робіт з курсу «Екологія людини» для студентів напряму підготовки 6.040106 «Екологія та охорона навколишнього середовища» ф-ту водогосподарської інженерії та екології / В. І. Чорна, В. В. Кацевич ; МОН України, Дніпропетр. держ. аграр.-екон. ун-т. – Дніпропетровськ, 2016. – [23 с.].

Міграція ^{137}Cs і ^{90}Sr у ґрунтах і сільськогосподарській продукції Дніпропетровської області після аварії на Чорнобильській АЕС / В. І. Чорна, В. О. Сироватко // Наукові праці : наук.-метод. журн. / Чорноморський держ. ун-т ім. Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія». – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2016. – Вип. 268, т. 280. – С. 115-122. – (Серія «Техногенна безпека. Радіобіологія»).

Міграція цезію-137 і стронцію 90 в ґрунтах і сільськогосподарській продукції агроєкосистем Дніпропетровщини / В. І. Чорна, В. О. Сироватко // Радіоекологія – 2017 : зб. статей наук.-практ. конф. із міжнар. участю, (Київ, 24-26 квітня 2017 р.). – Житомир : Вид-во ЕЦ «Укрєбіокон», 2017. – С. 257-260.

Місце і роль радіоекології у підготовці фахівця-еколога у Дніпропетровському державному аграрно-економічному університеті / В. І. Чорна // Сучасний стан та проблеми вищої екологічної освіти України : матеріали Всеукр. наук.-метод. конф., (Одеса, 28-29 берез. 2017 р.) / МОН України, Одеський держ. екологічний ун-т, Міжнар. асоціація екологів ун-тів [та ін.] . – Одеса : ОДЕКУ, 2017. – С. 173-175.

Накопичення ^{137}Cs і ^{90}Sr у зернових культурах залежно від ґрунтово-екологічних умов / В. І. Чорна, В. О. Сироватко // Радіаційна і техногенно-екологічна безпека людини та довкілля: стан, шляхи і заходи покращення : матеріали XII Міжнар. наук.-практ. конф. у рамках Міжнар. наук.-практ. конф. «Ольвійський форум – 2016: стратегії країн Причорноморського регіону в геополітичному просторі» : програма та тези, (Миколаїв – Коблеве, 9-11 черв. 2016 р.) / МОН України, Південний центр НАН та МОН України, Наук. центр радіаційної медицини НАМН України [та ін.] . – Миколаїв : ЧДУ ім. Петра Могили, 2016. – С. 29-31.

Науково-практичні нароби агроєкології для відновлення агроєкосистем / А. С. Кобець, Н. В. Ворошилова,

Ю. І. Грицан, В. І. Чорна // Третя Міжнар. наук.-практ. конф. «Відновлення біотичного потенціалу агроєкосистем», (Дніпро, 11 жовт. 2018 р.) = III International scientific-practical conference “Restoring biotic potential of agroecosystems”, (Dnipro, Ukraine, 11 October 2018) : матеріали конф. / [за ред. В. І. Чорної] ; Дніпровський держ. аграр.-екон. ун-т [та ін.]. – Дніпро : Акцент, 2018. – С. 32-35.

Негативні екологічні наслідки надходження важких металів у сільськогосподарські ґрунти / В. І. Чорна, В. О. Сироватко // Ольвійський форум – 2018: стратегії країн Причорноморського регіону в геополітичному просторі : тези XIV Міжнар. наук.-практ. конф. «Радіаційна і техногенно-екологічна безпека людини та довкілля: стан, шляхи і заходи покращення», присвяч. 100-річчю Нац. акад. наук України, (Миколаїв – Очаків, Микол. обл., 2-6 черв. 2018 р.) / МОН України, Півд. Наук. центр НАН та МОН України, WYZSZA SZKOLA ZARZADZANIA та [ін.]. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2018. – С. 86-88.

Особливості акумуляції і рухомості заліза у педоземах дерново-літогенних ґрунтів на червоно-бурих глинах / І. В. Вагнер, В. І. Чорна // Рослини та урбанізація : матеріали п'ятої Міжнар. наук.-практ. конф., (Дніпропетровськ, 16-17 лют. 2016 р.) / МОН України, М-во аграр. політики та продовольства України, Дніпропетр. держ. аграр.-екон. ун-т, Всеукр. екол. ліга ; [редкол.: А. С. Кобец, В. П. Бессонова (відп. ред.), Ю. І. Грицан та ін.]. – Дніпропетровськ : Ліреко, 2016. – С. 16-18.

Особливості вмісту рухомих сполук заліза у техноземах за профілем / В. І. Чорна, І. В. Вагнер // Наукові доповіді Національного університету біоресурсів і природокористування України : електрон. наук. фах. вид. – К. : [б. в.], 2016. – № 63 (листопад). – Режим доступу : <http://nd.nubip.edu.ua/>.

Особливості впливу активних сполук кремнію на сільсько-господарські культури в умовах техногенно-порушених ґрунтів / В. І. Чорна, І. В. Вагнер, Н. В. Ворошилова // Materials of the XIII International scientific and practical Conference “Modern scientific potential – 2017”, (Sheffield, 28 February – 07 March 2017). – Sheffield : Science and education LTD, 2017. – Vol. 7 : Psychology and sociology Philological sciences. Political science. – С. 39-42.

Особливості впливу моно кремнієвої кислоти на інтенсивність ростових процесів зернових культур / Л. В. Мурадян, В. І. Чорна // Зб. доп. Міжнар. наук.-практ. конф. «Сучасні системи удобрення сільськогосподарських культур», присвяч. 100 річчю ДСГП-ДДАЕУ, (Дніпро, 11 верес. 2020 р.) / МОН України, Дніпровський держ. аграр.-екон. ун-т, Інформаційно-Аналітичне Агенство «Маркет». – Дніпро : ДДАЕУ, 2020. – С. 108-110.

Особливості лісової рекультивації на Дніпропетровщині / В. І. Чорна, Л. В. Доценко, Ю. І. Грицан, Н. В. Ворошилова, Є. Ю. Мошегова // Четверта Міжнар. наук.-практ. конф. «Відновлення біотичного потенціалу агроєкосистем» : матеріали конф., (Дніпро, 8-9 жовт. 2020 р.) / МОН України, Дніпропетровська обл. рада, Департамент екології та природних ресурсів Дніпропетровської облдержадміністрації, Дніпровський держ. аграр.-екон. ун-т [та ін.] ; за ред. В. І. Чорної. – Дніпро : Середняк Т. К., 2020. – С. 68-69.

Особливості охорони і раціонального використання ґрунтів за техногенезу / В. І. Чорна, І. В. Вагнер // Інноваційний менеджмент природного агровиробництва в Україні : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., (Дніпро, 10-11 листоп. 2016 р.) / МОН України, Президентський фонд Л. Кучми «Україна», Дніпропетр. держ. аграр.-екон. ун-т, [та ін.]. – Дніпро : Вид-во ДДАЕУ, 2016. – С. 52-54.

Особливості розвитку літофільної рослинності / Н. В. Ворошилова, В. І. Чорна, Л. В. Доценко // Рослини та урбанізація : матеріали дев'ятої Міжнар. наук.-практ. конф., (Дніпро, 5 берез. 2020 р.) / Дніпровський держ. аграр.-екон. ун-т, Всеукр. екологічна ліга. – Дніпро : Куніца, 2020. – С. 65-67.

Особливості розподілу рухомого бору у техноземах за профілем / І. В. Вагнер, В. І. Чорна, Н. В. Ворошилова // Регіональна науково-практична конференція «Еколого-ноосферне вчення академіка М. Т. Масюка та його відображення в освіті, науці й агросфері України», присвяченна 80-річчю з дня народження академіка М. Т. Масюка, (Дніпро, 21 жовт. 2016 р.) : матеріали / Дніпропетр. держ. аграр.-екон. ун-т, Всеукраїнська екологічна ліга ; за ред. В. І. Чорної. – Дніпро : ДДАЕУ, 2016. – С. 61-62.

Особливості сукцесійних процесів при створенні лісових насаджень в степу / В. І. Чорна, Н. В. Ворошилова, Л. В. Доценко // Матеріали XXI Міжнар. наук.-практ. конф. «Екологія. Людина. Суспільство», (Київ, 21-22 трав. 2020 р.) / [уклад. Д. Е. Бенатов] ; НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського». – К. : НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2020. – С. 33-34.

Оцінка впливу абіотичних і біотичних чинників на стан популяції мисливських тварин в угіддях державного підприємства «Верхньодніпровське лісове господарство» / В. В. Булик, В. І. Чорна // Ефективне функціонування екологічно стабільних територій у контексті стратегії стійкого розвитку: агроекологічний, соціальний та економічний аспекти : матеріали I Всеукр. наук.-практ. конф., (Полтава, 28 груд. 2016 р.) / МОН України, Полтав. держ. акад., Дніпропетр. держ. аграр.-екон. ун-т, Житомир. нац. агроекологічний ун-т [та ін.]. – Полтава, 2016. – С. 79-82.

Оцінка ефективності рекультивації: екосистемний підхід / В. І. Чорна, Н. В. Ворошилова, Д. С. Шипілова, В. Є. Бондаренко // Зб. доп. Міжнар. наук.-практ. конф. «Сучасні

системи удобрення сільськогосподарських культур», присвяч. 100 річчю ДСГІ-ДДАЕУ, (Дніпро, 11 верес. 2020 р.) / МОН України, Дніпровський держ. аграр.-екон. ун-т, Інформаційно-Аналітичне Агенство «Маркет». – Дніпро : ДДАЕУ, 2020. – С. 35-37.

Оцінка особливостей просторового розподілення рухомого заліза (Fe^{+2} , Fe^{+3}) на дерново-літогенних ґрунтах на лесоподібних суглинках / В. І. Чорна, І. В. Вагнер // Агроекологічні, соціальні та економічні аспекти створення й ефективного функціонування екологічно стабільних територій : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., (Полтава, 26 лют. 2016 р.) / МОН України, Полтавська держ. аграр. акад., Варшавський ун-т сільського госп-ва, Вроцлавський ун-т, Дніпропетр. держ. аграр.-екон. ун-т [та ін.]. – Полтава, 2016. – С. 28-31.

Пам'яті Володимира Олександровича Березіна присвячується... / В. І. Чорна // «Весняні біохімічні читання». Присвячені пам'яті професора Березіна В. О. : матеріали семінару, (Дніпропетровськ, 17 берез. 2016 р.) / МОН України, Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара, Каф. біофізики і біохімії. – Дніпропетровськ : Вид-во ДНУ, 2016. – С. 10-11.

Підвищення продуктивності сільськогосподарських культур під впливом активних форм кремнію / І. В. Вагнер, В. І. Чорна // Вісник Уманського нац. ун-ту садівництва : наук.-вироб. журн. – Умань : Візаві, 2017. – № 1. – С. 3-7. – Режим доступу : <http://www.visnyk-unaus.udau.edu.ua/ru/archiv-nomerv/2017/1-2017/pdvishhennya-produktivnost-slskogospodarskix-kultur-pd-vplivom-aktivnix-form-kremnyu.html>.

Підвищення якості техногенно-порушених ґрунтів при вирощуванні *Hordeum vulgare* (ячменю звичайного) за рахунок кремнієвих сполук / В. І. Чорна, І. В. Вагнер // Ecological studies of forest ecosystems of the steppe zone of

Ukraine = Екологічні дослідження лісових біогеоценозів степової зони України = Экологические исследования лесных биогеоценозов степной зоны Украины : матеріали Міжнар. наук. конф., (Дніпро, Україна, 25-27 жовт. 2016 р.) / М-во освіти і науки України, Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпро, 2016. – С. 70-72.

Поводження та управління твердими побутовими відходами / В. Ф. Польща, В. І. Чорна // Рекультивація полігонів і сміттєзвалищ: проблемні питання та кращі практики : збірка матеріалів Національного форуму «Поводження з відходами в Україні: законодавство, економіка, технології», (Святогірськ, Донецька обл., 7-8 листоп. 2019 р.). – К. : Центр екологічної освіти та інформації, 2019. – С. 93-94.

Порівняльна оцінка вмісту бору у чорноземах південних на ріллі та техноземах / В. І. Чорна, Н. В. Ворошилова, І. В. Вагнер // Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. «Сучасний стан родючості чорноземних ґрунтів і шляхи підвищення продуктивності сільськогосподарських культур», (Дніпро, 25 листоп. 2016 р.) / Дніпропетр. держ. аграр.-екон. ун-т. – Дніпро, 2016. – С. 48-51.

Радіоекологічний моніторинг ґрунтів і сільськогосподарської продукції / Г. В. Мовчан, В. І. Чорна // IV Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів, молодих вчених «Екологія – філософія існування людства» : зб. матеріалів доп., (Київ, 24-26 квіт. 2017 р.) / НУБіП України ; Фак. захисту рослин, біотехнологій та екології. – К., 2017. – С. 41-42.

Роль активних форм кремнію у ростових процесах зернових культур / В. І. Чорна, Н. В. Ворошилова, Ю. В. Нетеребська // Матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. «Стан і перспективи розробки та впровадження ресурсощадних, енергозберігаючих технологій вирощування сільськогосподарських культур», (Дніпро, 20

листоп. 2019 р.) / Дніпровський держ. аграр.-екон. ун-т. – Дніпро : РВВ ДДАЕУ, 2019. – С. 100-102.

Роль кремнієвих сполук при вирощуванні олійних культур на техногенно-порушених ґрунтах / В. І. Чорна, І. В. Вагнер, Н. В. Ворошилова // Соврем. науч. вестник : науч.-теор. практ. журн. – Белгород, 2017. – № 1 (268). – С. 76-79.

Роль рухомого заліза у процесах ґрунтогенезу / В. І. Чорна, Н. В. Ворошилова, Л. В. Доценко, Д. С. Шипілова // Четверта Міжнар. наук.-практ. конф. «Відновлення біотичного потенціалу агроєкосистем» : матеріали конф., (Дніпро, 8-9 жовт. 2020 р.) / МОН України, Дніпропетровська обл. рада, Департамент екології та природних ресурсів Дніпропетровської облдержадміністрації, Дніпровський держ. аграр.-екон. ун-т [та ін.] ; за ред. В. І. Чорної. – Дніпро : Середняк Т. К., 2020. – С. 78-80.

Спорідненість видового складу агрофітоценозів і ділянок спонтанних заростей техногенно-порушених земель / В. І. Чорна, Н. В. Ворошилова, А. Ю. Рак, Я. Ю. Третьякова // Рослини та урбанізація : матеріали восьмої Міжнар. наук.-практ. конф., (Дніпро, 5 берез. 2019 р.) / Дніпровський держ. аграр.-екон. ун-т, Всеукр. екологічна ліга. – Дніпро, 2019. – С. 151-153.

Сучасні аспекти відновлення заплавлених лісів / Л. В. Доценко, В. І. Чорна, Н. В. Ворошилова, Ю. І. Грицан // Геоботанічні, ґрунтові та екологічні дослідження лісових біогеоценозів степової зони: історія, сучасність, перспективи : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 90-річчю з дня народження чл.-кор. НАН України, д.б.н., проф. А. П. Травлєєва, (Дніпро, 11 верес. 2019 р.) / Дніпровський нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпро, 2019. – С. 53-55.

Умови міграції радіонуклідів ^{137}Cs і ^{90}Sr у сільськогосподарських ґрунтах Дніпропетровщини / В. І. Чорна, Т. В. Ананьєва // Зб. доп. Міжнар. наук.-практ. конф. «Сучасні системи удобрення сільськогосподарських

культур», присвяч. 100 річчю ДСП-ДДАЕУ, (Дніпро, 11 верес. 2020 р.) / МОН України, Дніпровський держ. аграр.-екон. ун-т, Інформаційно-Аналітичне Агенство «Маркет». – Дніпро : ДДАЕУ, 2020. – С. 46-49.

Урбоекологія. Практикум : навч. посіб. / В. І. Чорна, В. В. Кацевич. – Дніпро : Акцент ПП, 2019. – 180 с.

Участь кремнієвих сполук у відтворенні родючості складних техноекосистем / В. І. Чорна, І. В. Вагнер // Агроєкологічні, соціальні та економічні аспекти створення й ефективного функціонування екологічно стабільних територій : колективна монографія / Полтавська держ. аграр. акад. ; за ред. : П. В. Писаренка, Т. О. Чайки, О. О. Ласло. – Полтава : Сімон, 2016. – С. 18-25.

Фітоценотична та сукцесійна індикація літоєкотопів / Н. В. Ворошилова, В. І. Чорна, К. С. Харченко, Л. В. Доценко // Materiały II Międzynarodowej konferencji naukowo-praktycznej “Osiągnięcia naukowe i perspektywy”, (Wrocław, 30 maja 2020 roku). – Wrocław : Nowa nauka, 2020 – С. 64-66.

Analysis of lithophylic plant communities on hard rock dumps / N. V. Voroshylova, V. I. Chorna, L. V. Dotsenko, , I. V. Kraska. // Materiały III Międzynarodowej konferencji naukowo-praktycznej “Nowoczesna nauka: teoria i praktyka”, (Katowice, 30 kwietnia 2019 r.) / Pod red. S. Gorniaka. – Katowice : Nowa nauka, 2019. – S. 3 – 4. – Режим доступу : <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/xmlui/bitstream/handle/123456789/6263/MATERIA%C5%81Y2019.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.

Cadmium distribution in soils of Dnipropetrovsk oblast and its accumulation in crop production / V. I. Chorna, N. V. Voroshylova, V. A. Syrovatko // Ukrainian Journal of Ecology. – 2018. – 8(1). – P. 910-917. – Режим доступу : <https://www.ujecology.com/articles/cadmium-distribution-in-soils-of-dnipropetrovsk-oblast-and-its-accumulation-in-crop-production.pdf>.

Ecological evaluation of remediation efficiency of Vilnohirsk mining and metallurgical plant / M. Loza, O. Y. Pakhomov, V. I. Chorna, N. V. Voroshilova // Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu = Научный вестник НГУ. – 2020. – № 3. – С. 86-90. (Международная наукометрическая база данных **SciVerseSCOPUS**).

Ecological justification for boron compound effect on enhancing fertility of technogenically disturbed lands / V. I. Chorna, N. V. Voroshylova, I. V. Vagner // Матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. «Сучасна наука : теорія й практика», (м. Катовіце, Польща, 12.04.2018 р). – Катовіце, 2018. – С. 3-6.

Ecological features of enzyme activity distribution in edaphotops of technogenic landscapes / V. I. Chorna, I. V. Wagner, V. V. Katsevych // Ecology and Noospherology. – 2018. – 29(2). – P. 11–15. – doi:10.15421/031812.

Ecological features of urease activity distribution in technogenically altered soils of the Nikopol manganese ore basin / V. I. Chorna, I. V. Wagner // Ecology and Noospherology. – 2019. – 30(1). – P. 14–18. – doi:10.15421/031902.

Ecosystemic approach to assessing effectiveness of recultivation // V. I. Chorna, N. V. Voroshylova // Materiały 1 Międzynarodowej konferencji naukowo-praktycznej “Osiągnięcia naukowe i perspektywy”, (Wrocław, 31 maja 2019 r.). – Wrocław : Nowa nauka, 2019. – S. 57-61. – Режим доступу : <https://nowanauka.files.wordpress.com/2019/06/materiac581y-31.05.2019.pdf>.

Environmental evaluation of quality of land receiving of the career of marganian earth extract on the possibility of existence of soil biota / I. M. Loza, V. I. Chorna. // Biosystems Diversity. – 2017. – Vol. 25, no. 4. – P. 318-322. – Режим доступу : <https://ecology.dp.ua/index.php/ECO/article/view/767>.

Evaluation of remediation efficiency of manganese quarry lands after open-cut mining: ecosystem approach / M. Loza, O. Y.

Pakhomov, V. I. Chorna, N. V. Voroshilova // Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu = Научный вестник НГУ. – 2018. – № 4. – С. 122-128. (Международная наукометрическая база данных **SciVerseSCOPUS**).

Lithoecotopes and Vegetation on Dumps of the Central Mining and Ore Enrichment Combine (the central zone of Kryvbass) / Natalia V. Voroshylova, Valentina I. Chorna // Journal of Geology, Geography and Geoecology. – 2019. – 28(4). – P. 778-794. – Режим доступу : <https://geology-dnu.dp.ua/index.php/GG/article/view/652/569>.

The effect of active forms of silicon on the biomass of agricultural crops during their growth period on technogenically altered soils of the Nikopol Manganese Ore Basin / I. V. Wagner, V. I. Chorna // Biosystems Diversity. – 2017. – Vol. 25, no 2. – P. 74-81. – Режим доступу: <https://doi.org/10.15421/011711>.

The Neurospecific proteins in different brain areas after x-ray low-dose irradiation / V. Chornaya // International conference “Health effects of the Chernobyl accident – 30 years aftermath”, (Kyiv, Ukraine, 18-19 April 2016) = Міжнар. наук. конф. «Радіобіологічні та медичні наслідки Чорнобильської катастрофи – тридцять років по тому», (Київ, Україна, 18-19 квіт. 2016 р.). – Київ, 2016. – P. 3.

The role of compounds iron in the profiles technologically disturbed soil / V. I. Chorna, N. V. Voroshylova, I. V. Vagner // Природнае асяроддзе Палесся: асаблівасці і перспектывы развіцця : зб. навук. прац VIII Міжнароднай навуковай канферэнцыі “Природнае асяроддзе Палесся і навукова-практычныя аспекты рацыянальнага рэсурсакарыстання”, (Брэст, 12-14 верасня 2018 г.) / Палескі аграрна-экалагічны інстытут НАН Беларусі ; рэдкал. М. В. Міхальчук (гал. рэд.) [і інш.]. – Брэст : Альтернатыва, 2018. – Вып. 11. – С. 10-11.

The ways to increase productivity and improve biogeochemical structure of anthropogenically affected soils / V. Chorna, N. Voroshylova, I. Loza // Association agreement : from

partnership to cooperation : collective monograph / Center for strategic innovations and progressive development (Ukraine), Zelenogur university (Poland), Gransk university (Poland) [etc.] ; edited by : M. Dei, O. Rudenko. – Hamilton, Ontario : Accent Graphics Communications & Publshing, 2018. – P. 217-221.

The ways to increase productivity of anthropogenically affected soils / V. I. Chorna, N. V. Voroshylova, I. V. Wagner // Третя Міжнар. наук.-практ. конф. «Відновлення біотичного потенціалу агроєкосистем», (Дніпро, 11 жовт. 2018 р.) = III International scientific-practical conference “Restoring biotic potential of agroecosystems”, (Dnipro, Ukraine, 11 October 2018) : матеріали конф. / [за ред. В. І. Чорної] ; Дніпровський держ. аграр.-екон. ун-т [та ін.]. – Дніпро : Акцент, 2018. – С. 185-187.

Іменний покажчик*

Ананьєва Т. В.	77
Бенатов Д. Е.	54, 73
Бессонова В. П.	12
Білова Н. А.	24
Бондаренко В. Є.	75
Булик В. В.	16
Вагнер І. В. (Wagner I. V.)	1, 5, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 17, 20, 21, 25, 26, 28, 30, 33, 34, 36, 38, 39, 40, 42, 46, 47, 49, 51, 54, 55, 62, 81, 82
Ворошилова Н. В. (Voroshylova N. V., Voroshilova N. V.)	9, 15, 20, 24, 30, 33, 36, 39, 41, 42, 43, 45, 46, 48, 49, 50, 51, 53, 54, 55, 56, 58, 59, 60, 61, 63, 64, 65, 66, 68, 70, 72, 73, 74, 75, 76, 78, 79
Гирник І. А.	26
Горщар В. І.	67
Грицан Ю. І.	12, 24, 43, 53, 56, 60, 72
Десятник Л. М.	67, 68
Доценко Л. В. (Dotsenko L. V.)	56, 60, 61, 65, 70, 72, 73, 74, 76, 78
Дука Т. І.	6
Євтушенко Е. О.	24
Кацевич В. В. (Katsevych V. V.)	4, 23, 47, 52, 69, 80
Кобець А. С.	12, 43, 80
Коновалова Т. О.	69
Лисенко Д. Р.	69
Лоза І. М. (Loza I. M.)	37, 48, 50, 79
Маленко Я. В.	24
Міхальчук М. В.	49
Мовчан Г. В.	35, 39, 40
Мошегова Є. Ю.	72

Мурадян Л. В.	71
Нетеребська Ю. В.	58
Пахомов О. Ю. (Pakhomov O. Y.)	48, 79
Польща В. Ф.	57
Пугач А. М.	80, 81, 82
Рак А.	39, 59
Руденко О. (Rudenko O.)	50
Сироватко В. О. (Syrovatko V. A.)	10, 11, 31, 44, 45
Скидан О. В.	25
Ткачук А. І.	66
Третьякова Я. Ю.	59
Харченко К. С.	78
Цилюрик О. І.	67, 68
Шанда В. І.	24
Шипілова Д. С.	75, 76
Шпортюк Н. Л.	81, 82
Gorniaka S.	61
Kraska I. V.	61
Dei M.	50

**Посилання даються на номери хронологічного покажчика публікацій та патентів*

Зміст

Передмова.....	3
Хронологічний покажчик публікацій Валентини Іванівни Чорної*.....	4
Патенти.....	22
Праці, опубліковані за науковою редакцією Валентини Іванівни Чорної *.....	22
Література про життя та діяльність Валентини Іванівни Чорної	23
Алфавітний покажчик публікацій Валентини Іванівни Чорної	28
Іменний покажчик*.....	46
Зміст	48

Наукове видання

Серія:

*«Біобібліографія вчених-аграріїв ДДАЕУ»,
заснована НБ ДДАЕУ у 2010 році*

Випуск 14

Укладачі:

**Бущук Світлана Степанівна
Кобець Наталія Володимирівна**

Професор

Чорна Валентина Іванівна

Біобібліографічний показчик наукових праць
за 2016–2020 роки

Відповідальний редактор:

А. Г. Братчик, директор наукової бібліотеки ДДАЕУ

Відповідальний за випуск:

Прудка Людмила Євгеніївна

Комп'ютерний дизайн:

Дирда Галина Віталіївна

Віддруковано: у поліграфічному відділі Дніпровського ДАЕУ